

NEDELJA

26 AVG 2016 BR.269

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

www.wpcserbia.rs

ExxonMobil INNOCENT?

Tužilac Schneiderman ostavlja klimatski dosije i sada tereti kompaniju da je obmanula akcionare knjižeći vrednost rezervi nafte koje zbog klinskih ograničenja neće moći da proizvede!

SADRŽAJ:

NAFTA:

- ExxonMobil vredi tek deo onoga koliko tvrdi?.....OVDE
- Precenjeni efekti vanrenog sastanka OPEC?.....OVDE
- Bivši čelnik OPEC-a: Postoje uslovi za zamrzavanje proizvodnje nafte.....OVDE
- Irak traži od ino-kompanija da uvećaju proizvodnju i izvoz nafte.....OVDE
- Dijalog Rusija-OPEC u oktobru.....OVDE
- Bank of America: Kupujte sada akcije naftaša!OVDE
- Rijad otvara strancima vrata svog tržišta kapitala.....OVDE
- Sedamnaest zemalja uvozi američku sirovu naftu.....OVDE
- Zašto je odložena privatizacija Bašnjefta?.....OVDE
- Kina počela gradnju drugog naftovoda prema Rusiji.....OVDE

GAS:

- FT: Gasprom sam pokreće Severni tok 2.....OVDE
- Zapadne sankcije ne utiču u većoj meri na poslovanje Gasproma.....OVDE

REGION:

- Prvi naftni milioni kuna stižu u Slavoniju.....OVDE
- Maloprodajne cene goriva u regionuOVDE

Crude Oil Brent Aug 26 2016 0610 GMT - 46.40 Livecharts.co.uk

Državni tužilac Njujorka menja strategiju protiv američkog naftnog kolosa

Nema osnova za osudu ExxonMobil-a?

HJUSTON – Istraga koju protiv najveće svetske naftne kompanije ExxonMobil-a vodi jedna grupa tužilaca američkih saveznih država ima mnogo više veze oko toga da li je američki naftni kolos obmanuo svoje akcionare, nego oko kršenja klimatskih zakona, komentariše ove nedelje portal *OilPrice.com*. Slučaj, koji pojedinci porede sa spektakulatnim parnicama protiv američke duvanske industrije, završenim 1998.pristankom vodećih firmi da isplate ukupno 246 milijardi dolara na ime nadoknade javnih troškova lečenja obolelih pušača, veoma pažljivo prati i čitava naftna priveda. Osnovna i početna teza tužbe, koju je prvi pokrenuo državni tužilac Njujorka Eric Schneiderman, je da je Exxon decenijama prikrivao interne nalaze o posledicama klimatske politike po svoje aktivnosti, kako bi zaštitio svoje poslovne interese, umesto da preduzme mere smanjenja emisija tzv. gasova staklene bašte.

Međutim, *The New York Times* je ovih dana objavio da Schneiderman sada akcentat tužbe okreće na tezu da je ExxonMobil lažno predstavio, kako svojim akcionarima, tako i berzanskim regulatorima, kolika je vrednost aktive kompanije, dok u drugi plan stavlja navodna prikrivanja nalaza o klimatskim posledicama svojih poslova.

New York Post piše da je tužilac verovatno procenio da nema osnova za optužbe da je Exxon kriv za prikrivanje klimatskih nalaza, pa sada traži novi pretekst.

Prema NYT-u novi Schneidermanov argument je vrlo jasan: mere koje će se neminovno preduzeti u oblasti borbe protiv klimatskih promena osetno će ograničiti Exxon-u mogućnost da iskoristi, proizvede i proda količine nafte i gasa koje ima u svojim uknjiženim i na berzi, kroz vrednost akcije, valorizovanim bilansima rezervi. Nikome to bolje nije poznato nego Exxonu, kaže trenutno taj „neprijatelj broj jedan“ najvećeg među svetskim naftnim kolosima. „Jer ta kompanija je na čelu svih klimatskih istraživanja u ovoj grani privrede, barem od sedamdesetih godina“, dodaje Schneiderman. Zaključak je jasan: ako Exxon neće moći da proizvede sve iz svojih rezervi, bilo usled toga što će mu to pravno biti onemogućeno klimatskim merama, ili zato što će zbog ekoloških poreza jednostavno biti neisplativo, onda kompanija sama po sebi vredi znatno manje nego što tvrdi. „Ako, generalno, kompanije koje proizvode fosilne energetske sirovine precenjuju svoje aktive u bilionima dolara, to je veoma ozbiljna stvar“, citira NYT Schneidermana.

Državni tužilac Njujorka ukazuje na stav iz godišnjeg izveštaja Exxon-a za 2014. u kome kompanija poručuje akcionarima da klimatske mere SAD i međunarodne zajednice neće sprečiti Exxon da proizvodi naftu, čak ni u narednim decenijama.

Exxon odbacuje ove tvrdnje stavom da i ukoliko na kraju epilog dovede do posledice formulisane pojmom „stranded assets“, odnosno „nasukanih sredstava“, razlog će jednostavno biti u tome da su pogrešno procenjene promene uslova na tržištu, što nije zločin. „Ako se ispostavi da je pogrešno (procenjeno), to nije prevara, već greška“, kaže portparol američkog naftnog kolosa Alan Jeffers komentarišući prognozu iz izveštaja za 2014. „Zbog toga i svake godine prilagođavamo i objavljujemo godišnje procene, kako bi ljudi znali osnovu naših projekcija“, dodaje on.

G'DRIVE FUEL

100
OKTANA

**MOĆNA
TRANSFORMACIJA**

POVEĆANJE SNAGE MOTORA DO 7%

POBOLJŠANA DINAMIKA UBRZANJA DO 10%

SMANJENJE NASLAGA NEČISTOĆA NA MOTORU DO 6 PUTA

**NAJBOLJE JE
PRED VAMA**

Precenjeni efekti vanrednog sastanka OPEC?

MOSKVA, NJUJORK, RIJAD – Tržište je sa rastom od 20% reagovalo na najavu najpre iz OPEC-a, a potom i potvrdu iz Rijada da će krajem septembra biti održan neformalni ministarski sastanak kartela, na marginama jednog energetskeg foruma u Alžiru, sa mogućom temom

dogovora o zamrzavanju proizvodnje nafte. Dodatni podstrek rastu cena dala je i izjava ruskog ministra energije, Aleksandra Novaka da se njegova zemlja konsultuje sa Saudijskom Arabijom i drugim proizvođačima oko strategije kojom bi se stabilizovalo tržište nafte. Novak je na taj način reagovao na prošlonedeljni izjavu novog saudijskog ministra energije Halida al Faliha o njegovoj spremnosti da učestvuje na neformalnom sastanku OPEC-a posvećenom – kako je rekao – stabilizaciji tržišta nafte. U intervjuu objavljenom u ponedjeljak, Novak je doduše rekao saudijskim novinama **Asharq al-Awsat** da je kompletna stabilizacija tržišta moguća tek 2017.

Iran moguće za dogovor, ali Irak protiv

DUBAI - Cene nafte nešto su nazadovale posle prošlonedeljne početne euforije od početka ove nedelje, što je dalo prostora ocenama analitičara da su efekti predstojećeg sastanka precenjeni, jer su u međuvremenu glavni proizvođači podigli proizvodnju nafte do rekordnih nivoa. U međuvremenu, **Reuters** saznaje iz izvora OPEC u utorak da iz Teherana stižu signali spremnosti na saradnju radi stabilizacije cena nafte, jer se iranska proizvodnja sasvim približila predsankcijskom nivou. S druge strane, irački premijer je takođe u utorak izjavio da njegova zemlja još nije dostigla puni udeo u plasmanu svoje nafte na svetskom tržištu, što **Reuters** tumači kao najavu bagdada da neće sarađivati u eventualnom dogovoru o zamrzavanju proizvodnje na sastanku u Alžiru.

Bivši čelnik OPEC-a kaže da postoje uslovi za zamrzavanje proizvodnje nafte

ALŽIR – OPEC je na putu da postigne dogovor o zamrzavanju proizvodnje nafte sa kolegama proizvođačima nafte u septembru u Alžiru jer njegovi najveći članovi već ispumpavaju punim kapacitetom, rekao je bivši predsednik ovog izvoznog kartela Šakib al Helil u izjavi za **Bloomberg TV**.

Irak traži od ino-kompanija da uvećaju proizvodnju i izvoz nafte

BAGDAD – Vlada Iraka traži od inostranih naftnih kompanija da povećaju proizvodnju i izvoz iračke nafte, što Reuters tumači kao pozicioniranje drugog najvećeg proizvođača unutar OPEC-a pred moguću odluku o zamrzavanju proizvodnje na neformalnom sastanku kartela u septembru u Alžiru. Irak ima ugovore sa kompanijama uključujući britanske kolose BP i Royal Dutch Shell, italijanski Eni, američki ExxonMobil i ruski Lukoil koji su plaćeni za dodatne barele proizvedene u poljima koje su dobili na tenderima za eksploataciju, potseća **Reuters**.

Dijalog Rusija-OPEC u oktobru

MOSKVA – Novi sastanak u okviru „Energetskog dijaloga Rusija-OPEC“ održaće se u oktobru u Beču, a uskoro će biti poznat i tačan datum, rekao je ove nedelje ruski ministar energije Aleksandar Novak. Ova vrsta sastanaka održava se između Rusije i OPEC-a od 2012. godine, potseća agencija **Tass**.

LUKOIL "ECTO Diesel".
Navikni se da budeš snažniji.

PORSCHE

PREPORUČUJE

Bank of America: Kupujte sada akcije naftaša!

NJUJORK - Bank of America Merrill Lynch (BofA) savetuje svojim klijentima da ulažu u akcije i vrednosne papire energetskih kompanija, jer prognozira da će cena nafte pre kraja ove godine premašiti granicu od 50 dolara, a potom do 2017. barel dostići skoro vrednost od 70 dolara. „Naši robni stratezi prognoziraju osetan rast cena nafte, što čini atraktivnim akcije energetskih kompanija“, objavila je sredinom prošle nedelje BofA. „Uzimajući u obzir takve izgleda, mi očekujemo da energetski sektor nadmaši S&P 500 (berzanski indeks na njujorškim berzama vrednosnih papira). **CNBC**

Rijad otvara strancima vrata svog tržišta kapitala

RIJAD – Regulatorne vlast saudijskog tržišta kapitala su prošlog četvrtka objavile nova pravila kojima se prvi put dozvoljava inostranim investitorima da kupuju akcije direktno na Inicijalnim javnim ponudama (IPOs). Među tim aktivama su i akcije Saudi Aramco-a, naftnog megakolosa sa kapitalom procenjenim na oko dve hiljade milijardi dolara. Vlada očekuje da zaradi do 100 milijardi dolara prodajom pet odsto Aramco-a na IPO-u koji se očekuje u 2017. Analizari konstatuju da je nerealno očekivati da ovoliki paket otkupe samo domaći investitori, pa je gotovo izvesno da će se među vlasnicima saudijskog nacionalnog naftnog kolosa prvi put naći i stranci. Novi propisi stupaju na snagu od 1. januara 2017. Pre ovih novih pravila, institucije van Saudijske Arabije imale su mogućnost učešća na IPO-ima samo od slučaja do slučaja.

Saudijski zvaničnici objavili su i druge reforme koje bi trebalo da stupe na snagu već od 4. septembra i kojima se na oko milijardu dolara smanjuje veličina aktive koju stranci moraju imati pod upravljanjem kako bi stekli pravo da investiraju direktno u akcije te monarhije. Pri tom se pojedinačnom stranom investitoru dozvoljava mogućnost vlasništva na do 10 odsto akcija u jednoj kompaniji – što je dvostruko više od dosadašnje prakse, prenosi **Reuters**.

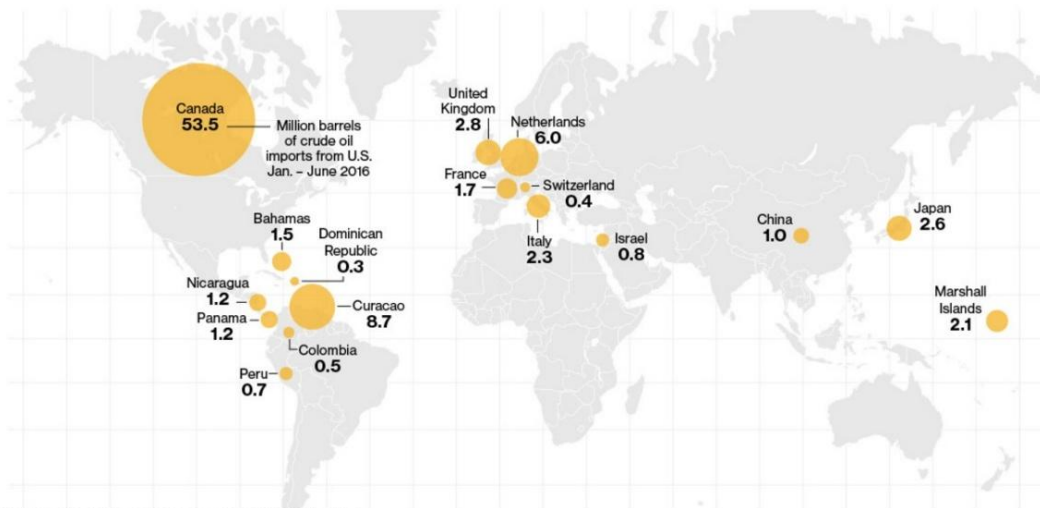

Sedamnaest zemalja uvozi američku sirovu naftu

NUJORK – Više od 87 miliona barela sirove nafte tankerima je isporučeno kupcima u 17 zemalja širom sveta u prvoj polovini ove godine, objavio je prošle nedelje **Bloomberg** na osnovu podataka centralne američke statističke agencije Census Bureau. (Detaljno na Tabeli ispod)

U.S. Oil Reaches the World

The U.S. has exported 87 million barrels of crude oil since a ban on exports was lifted in December.

Note: Exports to Canada were exempt from the ban
Source: U.S. Census Bureau

Bloomberg

Logističke naftne kompanije nastoje da nadoknade gubitke

NUJORK – Sa projekcijama stabilizacije cena nafte na višim nivoima nameće se i pitanje hoće li nove okolnosti biti prilika da naftne servisne kompanije podignu cene svojih usluga, srozane u nizu kolateralnih posledica do kojih je doveo pad vrednosti barela sa 115 dolara sredinom 2014., na i do ispod 30 dolara. **Bloomberg** pokreće ovih dana ovu temu citirajući eksperte koji smatraju da je došlo vreme da se serviserima nadoknade gubici.. Naime, činjenica je da je da su naftne kompanije postale mnogo efikasnije, prilagođavajući se jednom od najdužih perioda suših cena koje pamti ovaj sektor, ali Pritesh Patel, iz istraživačke firme IHS Markit, smatra da će naftaši morati da vrate gro tih dostignuća serviserima – definitivno najvećim žrtvama obezvređenja ključne energetske sirovine. Proizvođači će biti sretni ako zadrže i trećinu od u međuvremenu smanjenih cena usluga, smatra Patel. J.David Anderson, analitičar njujorške Barclays banke navodi da bi troškovi u naftnoj privredi mogli biti odlučujuće pitanje u narednih šest do 12 meseci. „Činjenica je da će vam biti potrebno više usluga, a one će opet morati da dođu sa novim, višim cenama“, dodaje on.

Zašto je odložena privatizacija Bašnjefta?

MOSKVA - Ruska vlada je neočekivano obustavila proces prodaje svog udela u naftnoj kompaniji Bašnjeft, obrazlažući to lošim uslovima na tržištu, odnosno očekivanjima da sledi period oporavka, što treba i da podigne cenu naftne firme. Privatizacija te kompanije planirana je u sklopu programa privatizacije namenjenog podizanju niskih finansijskih rezervi Rusije. Odluka o odlaganju prodaje Bašnjefta na neodređeno dolazi nakon što je rusko ministarstvo ekonomije prikupilo ponude kompanija zainteresovanih za državni udeo u Bašnjeftu, koji se procenjuje na 4,7 milijardi dolara. Ruska vlada poseduje 50,8 odsto akcija u toj kompaniji, dok se 25 odsto plus jedna akcija nalazi u vlasništvu regiona Baškortostan gde je sedište Bašnjefta. **Agencije** doduše prenose da nije isključeno da se prodaja ipak održi pre kraja godine, ako se situacija na tržištu bitnije promeni.

Kina počela gradnju drugog naftovoda prema Rusiji

PEKING - Kompanija China National Petroleum Corp (CNPC) počela je gradnju drugog naftovoda između Kine i Rusije, u severoistočnoj kineskoj provinciji Heilonđijang. Naftovod će biti dužine 940 kilometara sa godišnjim kapacitetom transporta 15 miliona tona sirove nafte. Počev od januara 2018., Rosnjeft bi trebalo da koristi ovaj pravac za povećanje izvoza svoje nafte istočnom susedu, piše *Global Times*.

FT: Gasprom sam pokreće Severni tok 2

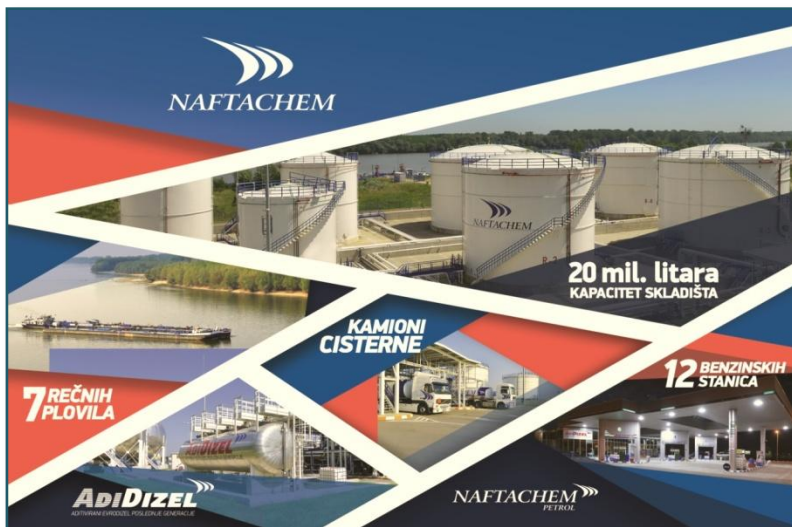
MOSKVA - Gasprom je najavio da će sopstvenim sredstvima izgraditi novi dvocevni gasovod od Rusije do Nemačke, u vrednosti od 11 milijardi dolara, pošto je, zbog odluke poljskih regulatora, došlo do povlačenja evropskih partnera iz mešovitog preduzeća koje je trebalo da radi na izgradnji tog gasovoda, piše **Financial Times**. Gasprom je saopštio da je konzorcijum koji čine kompanije Engie, OMV, Wintershall, Shell i Uniper, odlučio da povuče svoj zahtev za osnivanje mešovitog preduzeća u Poljskoj koje bi bilo zaduzeno za izgradnju Severnog toka 2. Nakon toga, kompanija Severni tok 2 AG, u 100-postotnom vlasništvu Gasproma, odlučila je da samostalno realizuje ovaj projekat, piše londonski finansijski dnevnik.

"Svi podnosioci zahteva veruju da je ovaj projekt ključan za evropski energetski sistem. Zajedničko preduzeće Nord Stream 2 postoji i radi i svaki od njih (bivših partnera u zajedničkom ulaganju) će stoga pojedinačno razmatrati alternativne mogućnosti za učestvovanje u ovom projektu," rekao je u subotu potpredsednik Gasproma Aleksandar Medvedev.

Poljska kancelarija za zaštitu konkurencije i potrošača (UOKiK) prošlog meseca nije odobrila osnivanje mešovitog preduzeća koje bi činilo šest kompanija zaduženih za izgradnju i rad gasovoda Severni tok 2. UOKiK je od gasnih kompanija koje posluju u Poljskoj zatražio da procene uticaj koje bi buduće mešovito preduzeće imalo po lokalno tržište, nakon čega je zaključeno da bi osnivanje tog preduzeća moglo da ugrozi tržišnu konkurenciju, prenosi ruska agencija Tass.

Gasprom je prošle godine potpisao sa evropskim partnerima akcionarski sporazum o zajedničkoj kompaniji za projekat izgradnje gasovoda Severni tok 2. Gasovod, čiji bi ukupan godišnji kapacitet bio 55

milijardi kubnih metara gasa, udvostručio bi količinu gasa koja bi se iz Rusije direktno isporučivala u Nemačku Severnim tokom jedan preko Baltičkog mora, zaobilazeći Ukrajinu kao tradicionalnu tranzitnu rutu. Zemlje EU su, međutim, podeljene u pogledu tog projekta. Baltičke i istočnoevropske države, uključujući Poljsku, protive se izgradnji tog gasovoda, dok ga Nemačka podržava.

Zapadne sankcije ne utiču u većoj meri na poslovanje Gasproma

MOSKVA - Zapadne sankcije ne utiču u većoj meri na poslovanje Gasproma, saopštio je ruski energetski koncern posle sednice Saveta direktora na kojoj susagledani efekti tih mera tokom prošle i ove godine. Iz Gasproma je istaknuto da je kompanija na sankcije reagovala pravovremeno i operativno i da one neće imati značajan uticaj na njen rad, uključujući produženje postojećih i sklapanje novih ugovora sa stranim partnerima. Gasprom ograničava kupovinu opreme i usluga iz inostranstva i okreće se dobavljačima iz carinske unije, azijsko-pacifičkog regiona i zemalja BRICKS-a. Strana oprema trenutno čini oko 5% ukupne nabavke Gasprom grupe, a u toj brojci cevi čine manje od 0,1%, ističe se. Takođe, Gasprom sprovodi efikasnu finansijsku politiku zahvaljujući kojoj održava finansijsku stabilnost i ima stalan pristup međunarodnim tržištima kapitala.

REGION

Prvi naftni milioni kuna stižu u Slavoniju

OSIJEK - Prvi prihodi od ugovora o istraživanju i eksploataciji nafte i gasa koje su Ina i kanadski Vermilion Energy - potpisali u junu s predstavnicima hrvatske Vlade, počeli su da stižu u budžete jedinica lokalne samouprave u Slavoniji. Na račune četrdesetak slavonskih opština u kojima će se sprovoditi istraživanja nafte, kompanije su uplatile ukupno približno tri miliona kuna naknade za istražne površine. Pre toga Ina i Vermilion uplatili su u državni budžet deset miliona kuna naknade za potpisivanje koncesionih ugovora sa dve kompanije na rok od 30 godina, pri čemu se pet godina odnosi na istraživanje i 25 na eksploataciju.

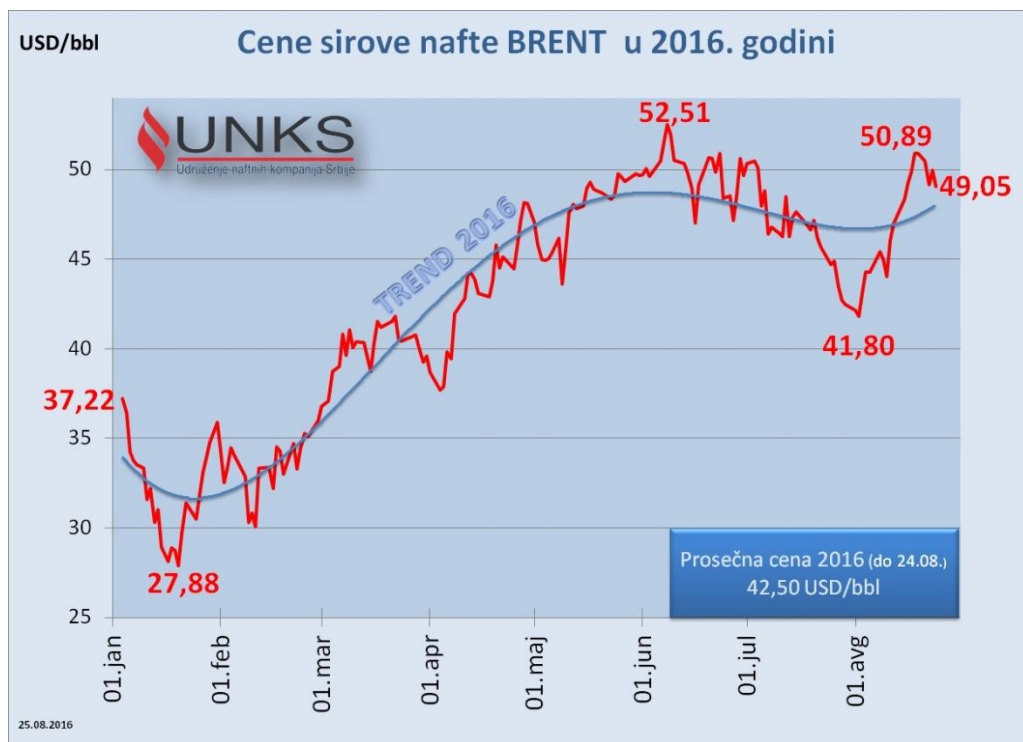
Iz treće kompanije koja je pobedila na tenderu, nigerijskog Oanda su tražili da potpisivanju ugovora pristupe naknadno. S obzirom na to da je trenutno vlada Hrvatske u tehničkom mandatu, ugovor nije moguće sklopiti do formiranja nove vlade", odgovorili su Glasu Slavonije u Agenciji za ugljovodnike. Gde će se tačno raditi istraživanja, praktično još niko ne zna dok dve kompanije ne završe godišnji radni program i predaju ga Agenciji na uvid. To bi se moglo dogoditi do kraja ove godine.

AZU
 Agencija za ugljovodnike
 Ako istraživanja urode plodom, država i lokalna zajednica u kojoj će se nalaziti izvori ostvarivaće velike finansijske prihode. Oni se samo za državni budžet procenjuju na 6,8 milijardi kuna godišnje.

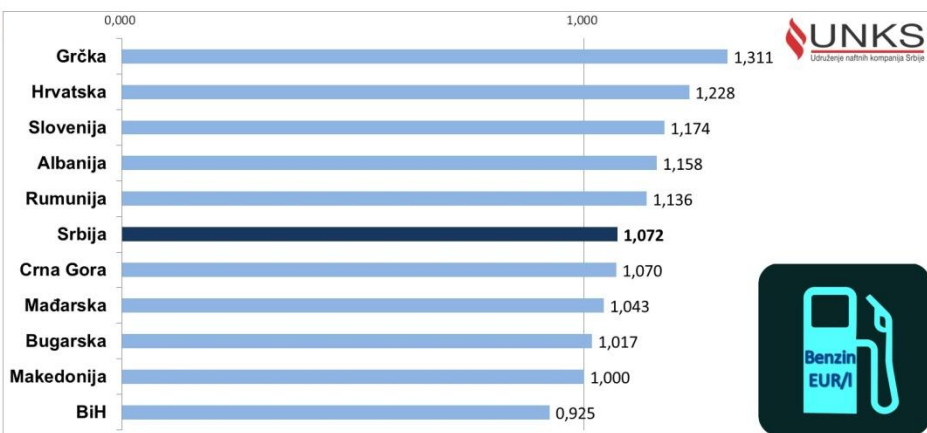

**KVALITET
 O KOM SE PRIČA**

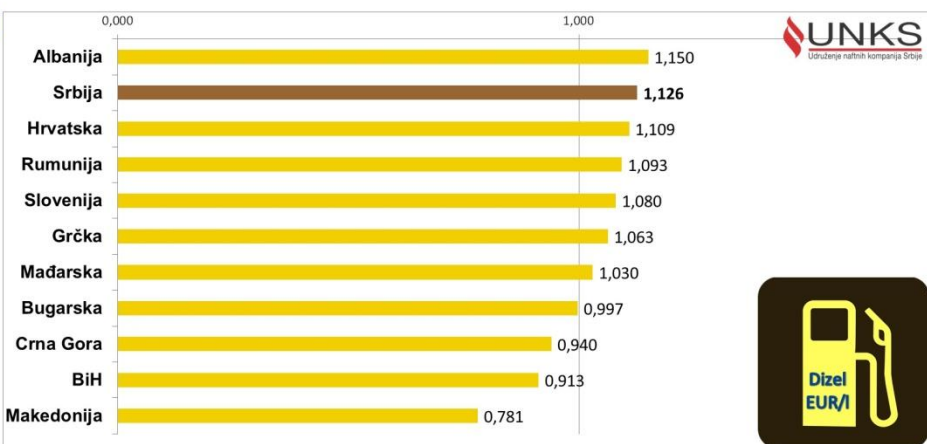

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 24.08.2016. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

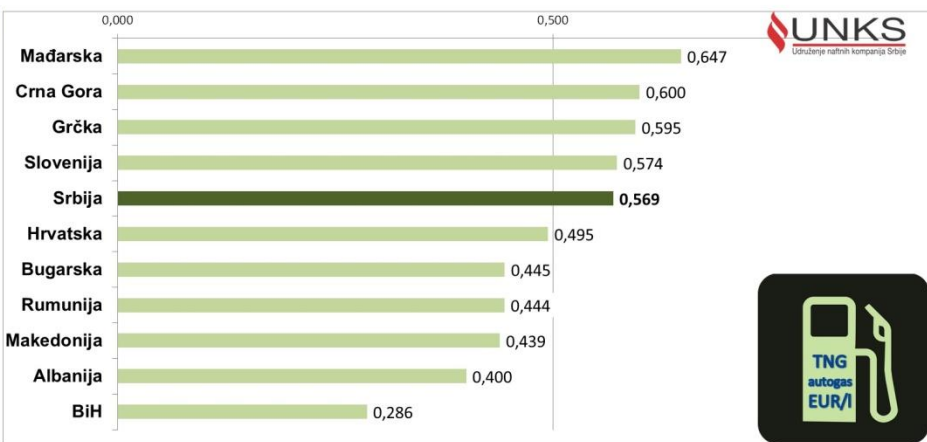
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,311	18,84%
Hrvatska	1,228	11,30%
Slovenija	1,174	6,43%
Albanija	1,158	4,94%
Rumunija	1,136	2,97%
Srbija	1,072	-2,81%
Crna Gora	1,070	-3,00%
Mađarska	1,043	-5,45%
Bugarska	1,017	-7,76%
Makedonija	1,000	-9,34%
BiH	0,925	-16,11%
Prosečna cena u regionu		1,103

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1,150	12,16%
Srbija	1,126	9,83%
Hrvatska	1,109	8,12%
Rumunija	1,093	6,58%
Slovenija	1,080	5,30%
Grčka	1,063	3,64%
Mađarska	1,030	0,43%
Bugarska	0,997	-2,79%
Crna Gora	0,940	-8,35%
BiH	0,913	-11,02%
Makedonija	0,781	-23,90%
Prosečna cena u regionu		1,026

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Mađarska	0,647	29,59%
Crna Gora	0,600	20,10%
Grčka	0,595	19,10%
Slovenija	0,574	14,89%
Srbija	0,569	13,95%
Hrvatska	0,495	-0,98%
Bugarska	0,445	-10,96%
Rumunija	0,444	-11,04%
Makedonija	0,439	-12,11%
Albanija	0,400	-19,85%
BiH	0,286	-42,69%
Prosečna cena u regionu		0,500

WPCSERBIA

NEDELJA - DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave